

Finansuoja
Europos Sąjunga
NextGenerationEU

NAUJOS KARTOS
LIETUVA

MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS IDĖJOS PATIKRINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

Projekto pavadinimas	Tarptautinės partnerystės ES vėžio misijos tematikoje stiprinimas nacionaliniame vėžio institute“
Projekto numeris	10-038-T-0169
Projekto vykdytojas	Nacionalinis vėžio institutas

1. MTEP idėjos patikrinimo tikslas

Ši ataskaita parengta vykdant projektą „Tarptautinės partnerystės ES vėžio misijos tematikoje stiprinimas Nacionaliniame vėžio institute“ (Nr. 10-038-T-0169) ir skirta patikrinti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros (MTEP) idėjos „Multimodalus ankstyvos progresijos modelis imunoterapijai gydomų vėžio pacientų gydymo optimizavimui“ mokslinį pagrįstumą, metodologinį nuoseklumą ir potencialų pritaikomumą klinikinėje praktikoje.

MTEP idėja buvo suformuota apjungiant Nacionalinio vėžio instituto anksčiau rengtas mokslinių tyrimų paraiškas, kurias tarptautiniai ekspertai rekomendavo toliau plėtoti ir teikti tarptautiniu mastu, ypač Horizon Europe programos kontekste. Idėjos patikrinimas orientuotas ne į techninį įgyvendinimą, bet į koncepcinį pasirengimą tarptautiniams projektams.

Papildomai buvo vertinta, ar nagrinėjama idėja gali būti taikoma realių klinikinių sąlygų kontekste, siekiant sudaryti prielaidas ankstyvam gydymo neefektyvumo atpažinimui ir klinikinių sprendimų optimizavimui.

Išvada: MTEP idėja pripažinta mokslškai pagrįsta, atitinkančia ES MTEP prioritetus ir tinkama tolimesniam vystymui bei tarptautinių projektų paraiškų rengimui.

2. Įvadas ir kontekstas

Europos Sąjungos Vėžio misija siekia skatinti personalizuotą vėžio gydymą, gerinti pacientų gydymo rezultatus ir stiprinti tarptautinį mokslinį bendradarbiavimą. Nacionalinis vėžio institutas, įgyvendindamas šį projektą, prisideda prie Vėžio misijos tikslų, stiprindamas savo institucinį pasirengimą dalyvauti tarptautiniuose mokslinių tyrimų ir inovacijų projektuose.

Nagrinėjama MTEP idėja grindžiama šiuolaikinėmis personalizuotos medicinos, skaitmeninės sveikatos ir prognozavimo sprendimų taikymo tendencijomis. Ji orientuota į ankstyvo gydymo efektyvumo vertinimo koncepciją, kuri yra aktuali tiek klinikinei praktikai, tiek ES strateginiams dokumentams imunoterapijos optimizavimo srityje.

3. Mokslinis pagrindimas ir literatūros analizės apibendrinimas

Tarptautinė mokslinė literatūra rodo, kad imunoterapija yra reikšmingas proveržis onkologijoje, tačiau gydymo atsako variabilumas išlieka didelis. Dėl šios priežasties vis daugiau dėmesio skiriama sprendimams, leidžiantiems dinamiškai vertinti gydymo efektyvumą ir prognozuoti ligos eigą ankstyvose stadijose.

Literatūros analizė patvirtino, kad pavieniai tradiciniai prognostiniai rodikliai dažnai nėra pakankami patikimam atsako į gydymą prognozavimui. Pastaraisiais metais moksliniuose tyrimuose vis dažniau akcentuojamas integruotas, multimodalus požiūris, apjungiantis biologinius, klinikinius ir kitus veiksnius.

Apibendrinus literatūrą, nustatyta, kad tokio tipo integruotos koncepcijos yra laikomos perspektyviomis, tačiau jų klinikinis pritaikymas reikalauja nuoseklaus metodologinio pagrindimo ir tarptautinio bendradarbiavimo.

4. MTEP idėjos analizė

MTEP idėjos tikslas – patikrinti koncepciją, orientuotą į ankstyvą gydymo eigos prognozavimą imunoterapiją gaunantiems onkologiniams pacientams, įvertinant jos mokslinį pagrįstumą ir potencialų pritaikomumą klinikinėje praktikoje.

Vertinimo metu buvo analizuota:

- idėjos atitiktis personalizuotos medicinos principams;
- galimybė integruoti įvairius duomenų tipus koncepciniame lygmenyje;
- suderinamumas su pragmatinių klinikinių tyrimų logika;
- galimas poveikis klinikinių sprendimų priėmimui.

MTEP idėjos patikrinimas atliktas koncepciniu ir metodologiniu lygmeniu, sąmoningai neatskleidžiant techninių sprendimų ar detalių, kurios galėtų būti laikomos intelektine nuosavybe.

5. Metodologinis pagrindimas

MTEP idėja grindžiama:

- personalizuotos medicinos ir sisteminės biologijos principais;
- naviko ir imuninės sistemos sąveikos samprata;

- integruoto duomenų analizės požiūrio taikymu;
- dirbtinio intelekto ir sprendimų palaikymo sistemų koncepcijomis.

Metodologinis vertinimas buvo orientuotas į tai, ar tokia koncepcija gali būti toliau plėtojama praktinių klinikinių tyrimų kontekste ir ar ji suderinama su realios klinikinės praktikos poreikiais.

6. MTEP idėjos patikrinimo rezultatai ir panaudojimo perspektyvos

MTEP idėjos patikrinimo metu patvirtinta, kad nagrinėjama koncepcija yra nuosekli, mokliškai pagrįsta ir turi potencialą tapti klinikinių sprendimų palaikymo sprendimų pagrindu ateityje.

Nustatyta, kad integruotas požiūris į gydymo efektyvumo vertinimą yra perspektyvesnis nei pavienių rodiklių analizė, ypač sudėtingose klinikinėse situacijose. Taip pat įvertinta, kad papildomų kontekstinių veiksnių įtraukimas gali padidinti prognozavimo modelių klinikinę vertę.

Gauti rezultatai sudaro pagrindą:

- tarptautinių projektų paraiškų rengimui;
- tolimesnių taikomųjų ar klinikinių tyrimų planavimui;
- institucinių MTEP strategijų formavimui;
- tarptautinio bendradarbiavimo stiprinimui.

7. Atitiktis MTEP apibrėžčiai ir TRL vertinimas

Projekto veiklos atitinka OECD Frascati vadovo MTEP apibrėžimą, nes buvo tikrinama nauja ir kompleksiška mokslinė koncepcija, orientuota į inovatyvius sprendimus onkologijos srityje.

MTEP idėja atitinka TRL 2–3 lygį. Įgyvendinus tarptautinį projektą būtų pasiektas TRL 3–4 lygis, nes vykdomo projekto metu būtų tikrinamas mokslinis ir metodologinis koncepcijos pagrindumas, įvertinamas technologinis įgyvendinamumas, suformuojamas aiškus tolimesnių eksperimentinių ir klinikinių tyrimų planas.

8. Europos pridėtinė vertė

Idėja prisideda prie ES Vėžio misijos tikslų įgyvendinimo, stiprina Nacionalinio vėžio instituto tarptautinį konkurencingumą ir sudaro prielaidas aktyvesniam dalyvavimui Horizon Europe programoje.

Numatoma, kad tolimesnis MTEP idėjos vystymas galėtų turėti teigiamą poveikį:

- mokslo pažangai personalizuotos onkologijos srityje;
- klinikinių sprendimų kokybei;

- sveikatos sistemos išteklių naudojimo efektyvumui;
- ES sveikatos politikos formavimui.

9. Išvados

- MTEP idėja yra moksliskai pagrįsta ir metodologiškai nuosekli.
- Ji atitinka ES MTEP ir Vėžio misijos prioritetus.
- Idėjos patikrinimas sudarė tvirtą pagrindą tolimesniems tarptautiniams projektams.
- Projektas sustiprino Nacionalinio vėžio instituto pasirengimą dalyvauti tarptautinėse mokslinių tyrimų iniciatyvose.